

Parlamentul
Republicii Moldova

24-8 nr. *102*
27 *06* *19*

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

**la proiectul de lege pentru completarea Legii securității statului
nr.618-XIII din 31 octombrie 1995**

(nr.86 din 24.06.2019)

Direcția generală juridică a examinat în regim de urgență proiectul de lege menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii privind actele normative nr.100/2017 și expune următoarele.

I. Evaluarea generală a proiectului de lege:

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați ai Parlamentului Republicii Moldova, fapt ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prezentul proiect a fost elaborat în scopul completării Legii securității statului nr.618/1995 cu prevederi ce țin de obligativitatea prezentării Consiliului Suprem de Securitate a informațiilor și datelor din domeniul securității naționale, apărării publice, inclusiv a celor care constituie secret de stat, comercial sau bancar. De asemenea, proiectul reiterează răspunderea juridică pentru refuzul de a furniza datele solicitate de către Consiliul Suprem de Securitate.

3. Prin natura reglementărilor promovate, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, astfel, domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art.66 și 72 din Constituția Republicii Moldova.

4. Atenționăm că, potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, la proiectul de act legislativ se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate în cadrul elaborării, precum și rezultatele consultării publice a proiectului.

Totodată, nota informativă la proiectul de lege nu corespunde exigențelor art.34 alin.(1) din Legea cu privire la actele normative nr.100/2017, care prevăd că pentru evaluarea proiectului de act normativ se

efectuează expertiza juridică, anticorupție și este supus procedurii de consultare publică.

II. În vederea respectării procedeeilor tehnicii legislative, la proiectul supus avizării menționăm următoarele:

1. În scop de rigoare redacțională, sugerăm ca titlul proiectului de lege să fie expus în următoarea redacție: „Lege pentru modificarea articolului 12 din Legea securității statului nr.618/1995”.

2. Cu referire la dispoziția de conținut a Articolului I, atenționăm că aceasta nu corespunde tehnicii legislative. Prin urmare, propunem o noua redacție a dispoziției de conținut: „ Art. I. – Articolul 12 din Legea securității statului nr.618/1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.10-11, art.117), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:” .

3. La pct.1, norma propusă la alin.(5) a art.12 din proiect, stabilește că, membrii Consiliului Suprem de Securitate sînt responsabili de executarea deciziilor acestora. Este de notat faptul că, aceasta vine în contradicție cu norma alin.(1) al aceluiași articol, potrivit căruia, Consiliul este un organ consultativ și are abilitatea de a prezenta recomandări Președintelui Republicii Moldova în probleme de politică externă și internă. Aceiași abordare se conține și la art.16 al Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.311/1997 privind aprobarea Regulamentului Consiliului Suprem de Securitate, potrivit căruia propunerile consiliului au un caracter de recomandare și pot servi drept temelie pentru emiterea de către Președintele Republicii Moldova a decretelor și luarea altor decizii în probleme de securitate națională. Prin urmare, există o diferență de abordare care necesită a fi clarificată, ori este dificil de a înțelege gradul de responsabilitate a membrilor Consiliului Suprem de Securitate pentru sugestiile pe care acesta le formulează ca recomandări Președintelui RM.

4. La pct.2, ce se referă la abrogarea alin.(6) al art.12, atenționăm că intenția de a abroga acest alineat, nu coincide cu cea expusă în nota informativă la proiectul de lege, potrivit căruia „, persoana Secretarului Consiliului Suprem de Securitate trebuie să fie la latitudinea Președintelui RM”. În această ordine de idei, întru evitarea contradicțiilor este necesar de examinat suplimentar reglementarea dată, pentru ca acesta să corespundă intenției autorilor proiectului de lege.

5. La pct.3 alin.(7) și alin.(8) al art.12, sugerăm a fi revizuite în contextul în care ambele expun conceptual aceiași idee, motiv pentru care se impune necesitatea excluderii alin.(7) ca o eventuală completare a alin.(8). Totodată, atenționăm că la alin.(7) din proiect, expresia „persoanele juridice publice autonome”, urmează a se concretiza cercul de subiecți ținînd cont de prevederile Legii nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, în scopul neadmiterii unor tălmăciri diferite în raport cu

noțiunile utilizate. Astfel, se va concretiza dacă se au în vedere autoritățile prevăzute la art.2 din Legea nr.98/2012, precum ar fi: „instituii publice” și „autorități administrative autonome”.

6. Norma alin.(9) potrivit căreia, orice prevedere contrară prevederilor prezentei legi este lovită de nulitate, considerăm a fi una inutilă, deoarece acesta nu corespunde cu principiile legiferării stabilite prin Legea nr.100/2017. Potrivit art.4 al Legii nr.100/2017, actul normativ are caracter public, obligatoriu, general și impersonal. Prevederile actului legislativ sînt executorii, opozabile tuturor subiecților de drept și sînt impuse prin forța de constrîngere a statului. Astfel, odată cu intrarea în vigoare a actului legislativ, normele juridice ce se conțin în lege devin un criteriu unic de îndrumare a conduitei oamenilor, iar acțiunile contrare normei v-or fi ilegale și se vor aplica sancțiuni.

7. Norma alin.(10) stabilește răspunderea penală sau contravențională în cazul în care autoritățile refuză de a furniza informațiile solicitate de către Consiliu. În aceste condiții atenționăm că, la etapa actuală, Codul penal al RM nu conține așa componentă de infracțiune care ar califica această faptă prejudiciabilă ca fiind o infracțiune concretă. Reținem că, potrivit art.52 alin.(2) din Codul penal al RM, componenta infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret al Codului penal. Observația dată este valabilă în egală măsură și în raport cu faptele considerate contravenții potrivit Codului contravențional al RM. Totodată, se va atrage atenția că interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale/contravenționale este interzisă.

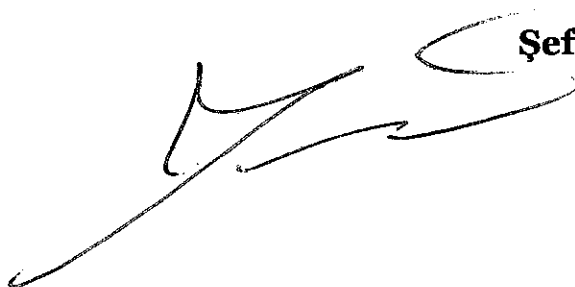
În altă ordine de idei, în raport cu norma alin.(7) potrivit căreia autoritățile publice centrale sînt obligate să furnizeze informații „inclusiv cele care constituie secret de stat, bancar sau comercial”, reținem incriminarea la art.344 din Codul penal a infracțiunii de divulgare a secretului de stat. Prin urmare, abordarea legislativă propusă prin prezentul proiect de lege este în dezacord cu reglementările legislației în vigoare, și instituie norme contrare reglementărilor existente.

8. La Art.II din proiect, referitor la momentul intrării în vigoare a legii reținem norma art.56 alin.(1) din Legea nr.100/2017, care instituie regula potrivit căreia actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial. Totodată, potrivit alin.(3) al aceluiași articol, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărîrilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.

În acest sens, urmează a fi aduse argumente suplimentare referitor la circumstanțele obiective care justifică excepția de la regula generală.

În concluzie, relevăm că proiectul de lege necesită a fi revizuit prin prisma obiecțiilor invocate, iar oportunitatea adoptării lui ține de prerogativa exclusivă a Parlamentului.

Ex. T. Rotaru
Tel: 820-583

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several sweeping strokes, positioned over the printed name of the official.

Șef Direcție generală
Ion CREANGĂ